

Zápis

z jednání Rady vlády pro národnostní menšiny

Věc: Jednání Rady dne 22. února 2016 od 13:00 do 15:00 hod. (jednací sál vlády)

Jednání Rady vlády pro národnostní menšiny se uskutečnilo dne 22. února 2016 od 13:00 hodin, v jednacím sále vlády (Strakova akademie, nábr. E. Beneše 4, 118 01 Praha 1).

Přítomní členové Rady: Mgr. Jiří Dienstbier (předseda Rady), Mgr. Martin Dzingel (místopředseda Rady; německá menšina), Mgr. Martina Štěpánková (místopředsedkyně, náměstkyně pro řízení sekce lidských práv), Ing. Béla Szaló (maďarská menšina), RNDr. Petr Rojík, Ph.D. (německá menšina), PaedDr. Evžen Delong, Mgr. Dariusz Branny (polská menšina), Ivona Parčiová (romská menšina), Dagmar Březinová (rusínská menšina), Ing. Alexej N. Kelin (ruská menšina), Ing. Jaroslav Miňo (slovenská menšina), Živojin Vukadinovič (srbská menšina), Mgr. Bohdan Rajčinec (ukrajinská menšina), RNDr. Huu Uyen Pham, CSc. (vietnamská menšina), Mgr. Jaroslav Fidrmuc (ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy), Mgr. Zuzana Jentschke Stöcklová (náměstkyně; ministerstvo práce a sociálních věcí), PhDr. Lukáš Kaucký (náměstek ministra zahraničních věcí), Mgr. Petr Jäger (náměstek, ministerstvo spravedlnosti), PhDr. Vít Dovalil, Ph.D. (Ústav germánských studií FF UK v Praze), Mgr. Miroslava Sobková (Svaz měst a obcí), Bc. Stanislav Daniel (Asociace krajů)

Z jednání se omluvili: Mgr. Lenka Kopřivová (chorvatská menšina), Štefan Tišer (romská menšina), Adriano Mandilas (řecká menšina), Mgr. Naděžda Vokušová (slovenská menšina), JUDr. Kateřina Kalistová (1. náměstkyně; ministerstvo kultury), Mgr. David Vávra (kancelář Veřejného ochránce práv), Josef Stojka (olašská komunita, stálý host v Radě).

Hosté: JUDr. Tomáš Kraus (židovská komunita), Mikuláš Nekorjak (ukrajinská menšina), Mgr. Vladimír Skalský (slovenská menšina), JUDr. Václav Henych (ministerstvo vnitra), PhDr. Václav Appl, JUDr. Blanka Bartíková (ministerstvo kultury), Ing. Tereza Krupová (ministerstvo spravedlnosti), Ing. Marie Bílková (ministerstvo financí), Jiří Kalašník, Tomáš Henych (ministerstvo zahraničních věcí), Mgr. Kateřina Studecká (úřad vlády, sekce pro lidská práva), JUDr. René Petráš (Právnická fakulta UK v Praze), Ing. Stanislav Děd (oblastní muzeum v Chomutově), PhDr. Andrej Sulitka, CSc. (Etnologický ústav AV ČR)

sekretariát Rady: RNDr. Milan Pospíšil, PhDr. Renata Weinerová, CSc., Martin Martínek, M.A. a Mgr. Jan Kozubík, Mgr. Zdeněk Doubravský, Bc. Kateřina Buchtová (stážistka) z kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny.

Program:

1. Výsledky jednání Pracovní skupiny pro problematiku moravské chorvatštiny
2. Informace o situaci ukrajinských imigrantů
3. Prezentace neuspokojivého stavu německých hrobů na českých hřbitovech
4. Informace o jednání s ČT
5. Dotační výběrová řízení
 - a. Ministerstva kultury,
 - b. Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy,
 - c. Úřadu vlády;
6. Různé.

Jednání vedl předseda Rady Jiří Dienstbier, který dal nejprve hlasovat o návrhu programu.

Hlasování:

ANO	NE	ZDRŽEL SE
21	0	0

Ad 1 VÝSLEDKY JEDNÁNÍ PRACOVNÍ SKUPINY PRO PROBLEMATIKU MORAVSKÉ CHORVATŠTINY

V. Henych stručně shrnul výsledky dosavadních jednání, kterých se vedle zástupců ze sekretariátu Rady, ministerstva kultury a ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy zúčastnili také představitelé chorvatské menšiny. Byl sestaven konečný materiál k problematice, na kterém všechny zúčastněné strany spolupracovaly, a který nyní čeká na schválení a podpis ministra vnitra. Vzhledem k tomu, že zástupkyně chorvatské menšiny byla z jednání Rady z pracovních důvodů omluvena, dojde k uzavření tohoto bodu na příštím jednání Rady.

Ad 2 INFORMACE O SITUACI UKRAJINSKÝCH IMIGRANTŮ

J. Dienstbier shrnul obsah dopisů, ve kterých se vyjádřili zástupci resortů vnitra a zahraničních věcí ve věci ukrajinských imigrantů. Poté vyzval představitele resortů, aby se k tématu ukrajinských imigrantů vyjádřili. V. Henych za ministerstvo vnitra uvedl, že tato problematika by podle úvahy ministerstva neměla být předmětem jednání Rady vlády pro národnostní menšiny, ale vhodnějším orgánem pro řešení této problematiky by byla Rada vlády pro lidská práva, resp. její Výbor pro práva cizinců, nebo Meziresortní orgán pro potírání nelegálního zaměstnávání cizinců v ČR při ministerstvu práce a sociálních věcí. Ministerstvo vnitra se ztotožňuje s myšlenkou působení dočasné pracovní skupiny k této problematice pod Radou vlády pro lidská práva (Problematika vstupu na území ČR patří do úseku prvního náměstka ministra vnitra pro vnitřní bezpečnost JUDr. Ing. Jiřího Nováčka). Za ministerstvo zahraničních věcí se k tématu vyjádřil L. Kaucký. Konstatoval, že zastupitelské úřady na Ukrajině, tj. Velvyslanectví ČR v Kyjevě a Generální konzulát ČR ve Lvově, nadále registrují vysoký zájem ukrajinských občanů o práci v ČR. Zájem o dlouhodobé pobytové tituly za účelem zaměstnání, tj. zaměstnanecké karty a modré karty (o modré karty se žádá pouze v případě pozic vyžadujících vysokou kvalifikaci), mnohanásobně převyšuje kapacity těchto zastupitelských úřadů. Spolu s tím nadále přetrvává vysoká poptávka i po dalších pobytových titulech, jako jsou dlouhodobé pobyty za jinými účely, schengenská víza pro turistické cesty nebo návštěvy rodinných příslušníků v ČR a v neposlední řadě krajanská agenda. Zastupitelské úřady na Ukrajině přijímají žádosti o víza a další pobytové tituly, včetně těch za účelem zaměstnání, po předchozí registraci v systému *Visapoint*. Registrace v systému *Visapoint* se nevyžaduje, jsou-li žadatelé zařazeni do jednoho z projektů vízové facilitace: Pilotní projekt *Zvláštní postupy pro vysoce kvalifikované zaměstnance z Ukrajiny*, *Zrychlená procedura pro vnitropodnikově převáděné a lokalizované zaměstnance zahraničních investorů* (tzv. „fast-track“), *Zrychlená procedura udělování pobytových oprávnění pro cizince – zahraniční studenty ze třetích zemí* nebo jsou-li rodinnými příslušníky občana EU či žádají-li o přenos vízového štítku do nově vydaného pasu. Ministerstvo zahraničních věcí v minulém roce reagovalo na vysokou poptávku po vízech a dalších pobytových titulech na Ukrajině tím, že iniciovalo diskusi s dalšími zainteresovanými resorty státní správy s cílem hledat možná řešení. Jedním z výsledků této snahy bylo spuštění pilotního projektu *Zvláštní postupy pro vysoce kvalifikované zaměstnance z Ukrajiny* v listopadu 2015, jehož cílem je dosáhnout časových úspor při přijímání a vyřizování žádostí o zaměstnanecké karty a modré karty pro specialisty z Ukrajiny. V současné fázi se projekt zaměřuje na vysoce kvalifikované

uchazeče, po vyhodnocení pilotního projektu lze rozšířit zrychlený režim i na profese vyžadující nižší kvalifikaci. V zájmu obsloužit co možná nejvyšší počet vízových žadatelů vyslal v průběhu roku resort na zastupitelský úřad ČR v Kyjevě několikrát zvláštní krátkodobou konzulární výpomoc z ústředí. Tito pracovníci se soustředili i na agendu pobytových titulů pro krajany, kteří rovněž v předchozím roce projeví zájem o přesídlení do ČR ve zvýšené míře. Uvedl, že pokud se nepodaří získat více prostředků ze strany ministerstva financí, tak problém na zastupitelských úřadech na Ukrajině bude nadále přetrvávat. Zvážení možnosti obnovení informační kampaně ČR na Ukrajině v zájmu osvěty vůči osobám žádajícím o pracovní víza, s přihlédnutím k zájmu o transparentní průběh procesu, zamezení možnosti předprodeje míst ve frontách a s tím spojenou možnou eliminací nerovného přístupu různých žadatelů o víza a zvýhodňování nežádoucích prostředníků: ministerstvo využívá komunikační kanály, které má k dispozici, především nástěnky a internet, aby informovalo žadatele o podmínkách podávání vízových žádostí, vč. žádostí o dlouhodobé pobyty za účelem zaměstnání. Žadatelé jsou rovněž jasně informováni o potřebě objednat se k podání žádosti a o potřebě zaregistrovat si termín v systému *Visapoint*. Možnost předprodeje míst ve frontách a s tím spojený nerovný přístup žadatelů k úřadu či jejich zvýhodňování MZV odstranilo zavedením systému *Visapoint*. Systém byl zaveden právě ve snaze zabránit těmto nežádoucím jevům. Zastupitelské úřady ČR na Ukrajině patří k těm, kde je poptávka po vízech a dalších pobytových titulech, vč. dlouhodobých pobytech za účelem zaměstnání, mnohanásobně vyšší, než je jejich kapacita. To s sebou nese další výzvy v podobě toho, že volné termíny v systému *Visapoint* jsou velice rychle obsazeny, na Ukrajině pak prakticky nepřetržitě. Tento stav dává dojem nefunkčnosti systému, systém nicméně funkční je. L. Kaucký se vši odpovědností několikrát zdůraznil, že systém je funkční. K tomu, aby byl umožněn širší vstup ukrajinských pracovníků na český trh práce, je třeba zajistit politickou shodu. Systém *Visapoint* se v poslední době stal objektem nevraživosti - je třeba si však uvědomit, že se jedná pouze o systém, který je určitým způsobem nastaven. Uvedl, že se setkal s mnoha stížnostmi toho typu, že se není možné do systému připojit, že je systém nabouraný. Systém *Visapoint* je jednotný a funguje ve více než 30 státech světa. Pokud by byl nabouraný IT specialisty v jednom konkrétním státě, tak bude stejné ve všech zúčastněných zemích. Systém byl nastaven velmi přísně, zdá se však, že nemá dostatečnou kapacitu. Bylo by vhodné otevřít širší politickou debatu.

A. Keliň v rozpravě vysvětlil, proč se problematikou ukrajinských imigrantů začal zabývat, ačkoliv v Radě zastupuje ruskou menšinu. Reaguje na stále se rozšiřující nenávistnou propagandu, která zpochybňuje principy demokratického státu. Tato propaganda argumentuje tím, že celý systém v ČR je zkorumpovaný a jedinou záchranu představuje vertikála moci. Shodou okolností v časopisu *Reflex* vyšel článek, který přináší o fungování *Visapointu* na Ukrajině nová fakta. Tyto informace jsou v zásadním rozporu s podklady, které poskytlo ministerstvo zahraničních věcí. Zajímavý je graf, který uvádí, že systém *Visapoint* zvládl při zahájení své činnosti na Ukrajině vyřídit 31 tisíc žádostí, v současné době jich zvládá vyřídit jen 5,5 tisíc. I další informace v článku nutí k zamyšlení. Pokud tedy systém *Visapoint* není nabouraný, existuje utajované datum spuštění systému, během kterého se systém otevře pro příjem žádostí. V tom případě by šlo o únik informací od zaměstnanců, kteří se systémem pracují, jednalo by se o korupci těchto zaměstnanců. Od ukrajinských studentů jsou informace o tom, že před zastupitelskými úřady na Ukrajině jsou nepokrytě na nástěnkách vyvěšené inzerce zprostředkovatelů, kteří tam i postávají a zájemcům o vízové tituly sdělují, že oficiální cestou nemají šanci doklad získat, ale pomocí zprostředkovatelů za úplaty doklad získají bez problémů. Článek uvádí i výši částek, které zprostředkovatelé požadují. Od jedné ukrajinské studentky požadovali jen za zapsání do systému 800 euro. Žádný systém nemůže být dokonalý, pokud v něm nefunguje nezávislá zpětná vazba. Po vnitřní linii resortů nemůže být zpětná vazba dostatečně nezávislá. Proto

by bylo vhodné do kontroly zapojit dostatečně důvěryhodné a nezávislé lidi, kteří by mohli resortům pomoci systém vylepšit. Bylo by např. vhodné, aby nebylo možné najednou zadávat třeba padesát žádostí najednou. Zájemce by se měl registrovat pomocí povinných údajů, např. rodným číslem, aby žádosti nemohlo být zneužito. A. Kelin dále navrhnul, aby byly nabídky překupníků před zastupitelskými úřady na Ukrajině natočeny skrytou kamerou jako důkazní materiál. Reagoval také na poznámku L. Kauckého ohledně finančních limitů ze strany ministerstva financí (ministr financí Babiš minulý týden požádal ministryni práce a sociálních věcí, aby v Kyjevě otevřela pracovní agenturu, což ukazuje na vstřícnou politickou vůli ve věci ukrajinských pracovních imigrantů). Upozornil také na fakt, že informace, které ministerstvo zahraničních věcí poskytuje zájemcům o pracovní pobyt v ČR na internetu, nejsou dostupné většině ukrajinských zájemců, kteří zpravidla žijí na venkově. Dále zmínil, že dokonce ani ukrajinský konzul se nedozvěděl o pravidlech pro získání pasu s biometrickými údaji, neboť ukrajinská mafie tyto údaje před ním zatajila. Jediným spolehlivým kanálem pro předávání informací se ukázal být pravoslavný kněz. Na základě těchto příkladů se A. Kelin domnívá, že práce rutinní komise nemůže přinést žádné nové výsledky a je třeba najít nový přístup, který by současnou situaci pomohl změnit. B. Rajčinec poděkoval oběma resortům za zprávu k situaci ukrajinských imigrantů. Vyjádřil se také k situaci ohledně *Visapointu*, ke kterému rád poskytne využitelné informace. Domnívá se, že systém není nabouraný, ale problém je v jeho přeplněnosti a kvótách, což umožňuje existenci paralelních systémů. Existují paralelní on-line adresy, kde se zájemci mohou informovat, jak získat povolení k pobytu. Jde o adresy www.visapoint-help.ru; www.visapoint-help.info. Tyto adresy nemají nic společného s oficiálním registrem. Zájemce obdrží e-mail s číslem, za které musí zaplatit neznámému nelegálnímu nebo pololegálnímu subjektu. S tímto číslem se zájemce dostane k umístění ve frontě a vše dále probíhá již podle oficiálních pravidel. B. Rajčinec se domnívá, že se v minulosti problémem zabývali příslušní konzulové i velvyslanci, zatím se však přesto nic nepodařilo dořešit. V poslední době ukrajinská komunita eviduje zvýšený zájem o tuto problematiku ze strany médií, což považuje za pozitivní a doufá ve změnu. Za vietnamskou menšinu se do rozpravy zapojil Uyen Huu Pham. Již delší dobu se zabývá neuspokojivou situací související s vydáváním víz do ČR na ambasádě v Hanoji. Tam panuje nespokojenost a pohoršení nad procesem podávání žádostí i přidělování víz na české ambasádě. Upozornil zvláště na problémy s přidělováním víz pro příbuzné Vietnamců žijících v České republice. Systém *Visapoint* funguje pouze pro žádosti o dlouhodobý pobyt. Pro krátkodobé pobyty (turistické, podnikatelské), které se týkají právě příbuzných, fungovala česká ambasáda v minulém roce pouhé tři hodiny týdně. Lidé museli zcela nedůstojně čekat ve frontě i několik měsíců, neboť ambasáda během tří hodin odbavila pouze 7 až 8 lidí. Tato situace se opakovala každý týden. Řada lidí proto situaci s turistickými vízy řeší raději tak, že se nechají formálně pozvat od svých příbuzných z Francie nebo Německa. M. Bílková nezaznamenala při přípravě rozpočtu na letošní rok žádný požadavek ze strany ministerstva zahraničních věcí na rozšíření rozpočtu zastupitelských úřadů na Ukrajině. L. Kaucký konstatoval, že se jedná jak o finanční otázku, tak i politickou. Zároveň poděkoval za zahájení diskuse na dané téma a požádal zástupce ukrajinské menšiny o zaslání přednesených informací. B. Rajčinec poděkoval za tuto nabídku a slíbil zaslání potřebných informací.

Usnesení č. 170

Rada doporučuje svému předsedovi, aby se situací ukrajinských imigrantů zabýval Výbor pro práva cizinců při Radě vlády pro lidská práva.

Hlasování:

ANO	NE	ZDRŽEL SE
21	0	0

Na závěr jednání bodu J. Dienstbier potvrdil, že problematikou ukrajinských imigrantů se bude zabývat Výbor pro práva cizinců, který spadá pod Radu vlády pro lidská práva v ČR. První zasedání se uskuteční v polovině dubna t.r. K jednání budou přizváni vedle resortů i příslušní zástupci národnostních menšin, kterých se problematika týká.

Ad 3 Presentace neutěšeného stavu německých hrobů na českých hřbitovech

M. Dzingel přednesl úvodní slovo k problematice zdevastovaných německých hrobů a hrobek na českých hřbitovech, ale i celých německých hřbitovů. Jedná se o německé kulturní dědictví na území Čech, Moravy a Slezska. Spolky německé menšiny v ČR se snaží situaci napravit; například vytvářejí po dohodě s obecními úřady na těchto hřbitovech pietní místa apod., ale problém je natolik rozsáhlý, že na nápravu současného stavu kapacitně ani finančně nestačí. Proto se německá menšina v tomto bodě odvolává na Česko-německou smlouvu o dobrém sousedství z roku 1992, ve které se český stát zavazuje nastíněnou problematiku řešit. Ačkoliv již uplynulo více jak 25 let od revoluce v roce 1989, v tomto bodě se nic podstatného neudálo. Německá menšina spolupracuje s několika institucemi, které se problematikou také zabývají, jednou z nich je Oblastní muzeum v Chomutově. S. Děd, ředitel tohoto muzea, připravil pro jednání Rady podrobnější prezentaci. Konstatoval, že situace německých památek v pohraničí je zcela specifická, především v důsledku odsunu/vyhnání německého obyvatelstva po 2. světové válce. Devastace šla ruku v ruce s postupným zánikem sídel v krajině. V okrese Chomutov zaniklo do dnešního dne 107 obcí a osad. V naprosté většině jde o památky, které jsou českou veřejností považovány za české, ale jsou spojeny právě s německým kulturním dědictvím. Je tedy zřejmé, že tady existuje nejen český, ale zcela oprávněně i německý zájem na jejich zachování. Existují různé záchranné iniciativy, např. v rámci Česko-německého fondu budoucnosti, z finančních zdrojů Norských fondů EU apod. Problémem však je nedostatečný finanční rozsah těchto dotací i nedostatečná vůle k jejich uchování. Na promítnutých fotografiích lze vidět příklady devastace německých hřbitovů na území Chomutovska (Na jednom ze snímků je např. zdevastovaný hrob významného chomutovského starosty dr. Storcha). Uvedl, že chce-li být stát považován za civilizovaný, pak má za povinnost udržovat místa posledního odpočinku minulých generací - lhostejno zda českých či německých. Nejde pouze o stavební práce a údržbu, ale i o podmínky individuální občanské péče, legislativní, vzdělávací, rodinné a společenské. Český stát rozhodnutím o odsunu/vyhnání Němců převzal nejen jejich majetek, ale převzal i trvalé a nekončící povinnosti – mimo jiné i péči o hroby a hřbitovy. Původním vlastníkům znemožnil o ně pečovat tím, že na desítky let uzavřel hranice a upřel tím prakticky celé jedné generaci právo na možnost kontaktu se svými předky. Nejen jedné generaci vyhnanců, ale zamezil i vytvoření přirozeného vztahu jejich dětí k původní vlasti. Porevoluční pokus zákonem č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví legislativně ošetřit prodeje a devastace hrobů a celých hřbitovů pouhým vyvěšením oznámení na vývěsce správy hřbitova, je formálním pokusem přeskochit do jakýchsi zdánlivě normálních civilizovaných poměrů, aniž by byly vzaty v úvahu neopravitelné důsledky desetiletí přerušení kontaktů a byla přijata speciální opatření na tuto skutečnost reagující. Dochází tím k *de facto* zákonem posvácené likvidaci těchto míst. Existuje sice stále řada občanských a samosprávných iniciativ - teritoriální rozprostření zmíněných oblastí je však nad síly těchto spolků. Jak tuto situaci reflektuje německá strana? Tajemník Sudetoněmeckého krajanského sdružení Christoph Lippert se v roce 2015 vyjádřil takto: „...pokládám za naprosto oprávněnou vizi, že jednoho dne český stát převezme odpovědnost za trvalé zabezpečení všech ještě existujících německých hrobů a pamětních míst. Myslím, že je tím povinen ke svým krajanům, se kterými před 70 lety krutě jednali. Ale než to bude tak daleko, je odpovědnost za německé hroby jednoznačně na nás, sudetských Němcích.“

Spoléhat, že někdy v budoucnu český stát převezme tuto odpovědnost, je pošetilé. Nejde pouze o stavební památky, ale jde o svatá pole, místa kulturní hodnoty a paměti. To je úkol např. i pro Výbor pro národnostní menšiny města Chomutov. Zároveň se jedná o záležitost vztahu mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo. V kulturní oblasti formuluje určité cíle dokument, který specifikuje i povinnosti státu bez ohledu na politickou reprezentaci. Jde o již zmíněnou Českoněmeckou smlouvu o dobrém sousedství z roku 1992. Z této smlouvy jsou nejdůležitější dva články: Článek 24, odst. 3 - Smluvní strany budou pečovat zejména o místa a kulturní památky nacházející se na jejich území, připomínající události, kulturní a vědecká díla druhé strany, a umožní k nim přístup. Uvedená místa a památky jsou zákonem chráněny. Článek 30, odst. 1 - Smluvní strany prohlašují, že československé a německé hroby, nacházející se na jejich území, budou stejným způsobem uctívány a chráněny, a péče o ně bude umožněna. V současné době dochází v krajské agendě k dialogu obou stran, např. jednání Česka a Bavorské země o naplňování kulturní dohody nebo podpis memoranda mezi ministry ČR a Bavorska ze dne 4. května 2015. S. Děd navrhnul Radě jménem německé národnostní menšiny a krajské obce uplatnění oprávněného požadavku, **aby německé hřbitovy a hroby požívaly jako celek zvláštní statut jako významná místa sudetoněmecké a české kultury.** K jejich výčtu je třeba využít dokumentaci českých institucí a podporovat příslušná fóra. S ohledem na výše řečené důvody je třeba žádat, aby česká strana plnila závazek takové péče zahrnující legislativní úpravu platných předpisů i vyčlenění finančních prostředků, a pokud to bude třeba konkretizovat ustanovením smlouvy, zvláštním výkladem či úpravou. Nejde o nový požadavek, k tomu se česká strana zavázala podpisem smlouvy. A to právě pro ty případy, kdy je záchrana hřbitova nad síly jedince nebo spolku či obce. Je třeba dojít k závěru, zda jsou ustanovení česko-německé smlouvy využitelná či ne.

P. Rojík vyjádřil v rozpravě podporu předkládanému návrhu za německou národnostní menšinu. Dále uvedl, že podle posledního sčítání lidu žije v ČR necelých 19 tisíc etnických Němců, ale po 2. světové válce bylo vyhnáno více než 3 milióny německých obyvatel. Současná německá menšina je velmi asimilovaná a patří ke starší generaci, ubývá jí síly. Ačkoliv je malá a slabá, přesto se usilovně aktivní prací zaslouhuje o renovaci hřbitovů a duchovního dědictví kraje. M. Sobková zmínila zákony týkající se údržby hrobů a hřbitovů: zákon o pohřebnictví, zákon o válečných hrobech, který je v gesci ministerstva obrany. Uvítala, že se k tématu opravy německých hrobů rozvine diskuse, neboť malé obce mají nízký finanční rozpočet. T. Kraus podpořil debatu na uvedeném téma a upozornil na neutěšený stav židovských hřbitovů, které jsou na tom podobně jako hřbitovy německé. K němu se připojil A. Keliň a poděkoval za iniciativu, neboť znamená návrat k základním otázkám morálky, etiky a slušnosti. Na další jednání Rady připraví informaci o ruském pravoslavném hřbitově v Praze na Olšanech. Jde o památku na Masarykovu záchrannou akci několika tisíc velmi významných osobností antikomunistické ruské inteligence. Všichni ti lidé byli pochováni ve čtyřech odděleních hřbitova v okolí Olšanského chrámu, který si postavili svépomocí s podporou tehdejšího československého premiéra Karla Kramáře. Dnes se s těmito prestižními hrobovými místy obchoduje, nabízí se k prodeji a novodobí ruští zbohatlíci je zkupují v řadě vedle sebe, aby na jejich místě postavili nevkusné hrobky i mauzolea. V zájmu českého státu je třeba si připomínat toto období historie Československa, neboť Masarykovo gesto bylo obdivováno po celém světě, byla jím podpořena významná demokratická část ruské inteligence. Podobné místo se nachází pouze v Paříži, kde se o hroby ruské inteligence dobře zabezpečily, neboť se o ně stará stát. Navrhl, aby část ruského hřbitova na Olšanech získala statut památkové ochrany. M. Pospíšil doporučil prostudování Česko-německé smlouvy o dobrém sousedství z roku 1992, zvláště s přihlédnutím k programům, které poskytuje ministerstvo kultury. V případě ruského hřbitova je zapotřebí se obrátit na Magistrát hl. m. Prahy. T. Kraus navrhnul

k danému bodu jednání založit pracovní skupinu, která by se domluvila na dalším postupu. J. Dienstbier s navrženým postupem souhlasil, součástí skupiny by mělo být ministerstvo kultury, ministerstvo zahraničních věcí, ministerstvo pro místní rozvoj a Svaz obcí a měst. M. Pospíšil navrhl projednat zřízení *Ad hoc* pracovní skupiny k problematice neuspokojivé situace hrobů na příštím zasedání Rady.

Ad 4 Informace o jednání s ČT

M. Pospíšil uvedl, že na posledním jednání Pracovní skupiny pro národnostně menšinové vysílání dne 21. ledna 2016 informace o aktuálním stavu jednání upřesnila Marta Růžičková z ČT Ostrava. Mělo by jít o nový publicistický magazín v délce 26 minut, s periodicitou 1x měsíčně na stanici ČT 2, v hlavním vysílacím čase o víkendu po 19. hodině. Nastínil základní představu o podobě chystaného pořadu, skládal by se z pěti páteřních částí (přehled událostí za poslední měsíc z prostřední národnostních menšin; konkrétní národnostní menšina v souvislosti s proběhnuvší kulturní událostí; konkrétní aktuální problém; informace o svátcích jednotlivých menšin; informace o plánovaných menšinových akcích). Návrh nového pořadu bude v nejbližší době projednávat Programová rada ČT a pokud by tato zadala pořad do výrobního plánu, od dubna by začala jeho fyzická příprava, v optimálním případě by v září t.r. mohlo vysílání začít. Od roku 2017 by na jeho tvorbě měla participovat vedle TS Ostrava i pražské a brněnské studio ČT. V. Skalský informoval Radu o své účasti na konferenci o veřejnoprávních médiích, která se konala na ministerstvu kultury a zabývala se kromě jiného také vztahem médií k národnostním menšinám.

Ad 5 DOTAČNÍ VÝBĚROVÁ ŘÍZENÍ

V. Appl informoval o výběrovém dotačním řízení programu na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v České republice. Dne 16. února 2016 posuzovala komise 72 návrhů projektů od 54 předkladatelů. Výsledky ještě nebyly schváleny, jakmile budou podepsány ministrem kultury, budou vyvěšeny na webových stránkách ministerstva i Rady. Celková výše požadovaných prostředků na rok 2016 činila cca 15 893 464,- Kč. Celkem 10 návrhů mělo rozpor v rozpočtu (z 10 návrhů se ve 4 případech jednalo o projekty slovenské národnostní menšiny). Komise doporučila poskytnout dotaci 55 projektům, navržená dotace činí 8 007 000,- Kč. V loňském roce byla poskytnuta dotace ve výši 7 887 tisíc Kč. Dotační komise se skládá ze 17 členů; stále není zastoupena běloruská menšina; v letošním roce bude končit funkční období řeckého zástupce; podle neoficiálního sdělení v komisi nadále nemůže z důvodu pracovního přetížení pracovat zástupce srbské menšiny. Vyzval zástupce těchto dvou menšin, aby na dalším jednání Rady předložili návrhy nových nominací členů do výběrové dotační komise programu na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin. B. Bartíková informovala o Programu podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin. Výsledky výběrového řízení v tomto programu byly již vyvěšeny na webových stránkách ministerstva kultury i úřadu vlády. Celkem bylo přihlášeno 32 návrhů projektů, k dispozici bylo 20 850 tisíc Kč. Bylo podpořeno 24 projektů. V současné době probíhá vypořádání dotací za minulý rok, částky na letošní rok zatím nebyly uvolněny – budou uvolněny v průběhu měsíce března. M. Pospíšil, který se podílel na práci obou komisí ministerstva kultury, upozornil v rozpravě na porušování pravidla mlčenlivosti při práci v komisi, které porušil zástupce slovenské menšiny po jednání komise v programu podpory kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin. Vyzval zástupce menšin v Radě, aby na nepřipustnost tohoto neetického jednání informovali zástupce v komisích.

J. Fidrmuc informoval za ministerstvo školství o programu na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy. Pro letošní rok byla alokována

částka přesahující 15 milionů Kč. Výběrové řízení bylo vyhlášeno 15. prosince 2015, ukončení přijímání žádostí bylo 15. ledna 2016. Celkem bylo doručeno 94 žádostí; 93 žádostí splnilo podmínky přijetí. Dne 23. února 2016 bude jednat hodnotící komise; výsledky výběrového řízení budou zveřejněny do 31. března 2016.

M. Martínek se vyjádřil k programu podpory implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků. Celkem bylo přihlášeno 21 projektů, z toho 15 žádostí v okruhu A, pět v okruhu B a jeden v okruhu C, tři projekty byly z formálních důvodů vyřazeny. Celková požadovaná částka 5 198 tisíc Kč vysoko přesahovala finanční možnosti úřadu (k dispozici bylo jen 1 850 tis. Kč). Celkem bylo podpořeno 12 projektů – výsledky jsou zveřejněny na webu Rady. V současné době jsou vyhodnocovány závěrečné zprávy za rok 2015, na jejichž základě budou uvolněny finanční prostředky pro letošní rok. Dotace by měly být uvolněny nejpozději do konce března 2016.

Ad 6 (Různé)

- **Návrh na členství v komisi Programu podpory implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků**

J. Dienstbier představil Radě nového kandidáta na členství v Komisi Programu podpory implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků za chorvatskou menšinu. Chorvatskou členkou Rady byl jako kandidát navržen Mgr. Andrej Novik, slavista se zkušenostmi s hodnocením projektů.

Usnesení č. 171

Rada bere na vědomí návrh změny ve složení Výběrové dotační komise Úřadu vlády v programu podpory implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků, za chorvatskou menšinu, tak, jak byl prezentován a jak je uveden v záznamu z tohoto jednání.

Hlasování:

ANO	NE	ZDRŽEL SE
20	0	0

- **Stručný komentář sekretariátu ke Zprávě o situaci národnostních menšin v ČR za rok 2015 a o stavu přípravy Výroční zprávy o činnosti Rady v roce 2015**

M. Pospíšil informoval o pracovní verzi Zprávy za rok 2015, na které sekretariát Rady pracuje od ledna t.r. Dne 8. ledna t.r. byla zástupcům menšin rozeslána žádost o zodpovězení otázek, které se rozesílají každý rok a odpovědi na ně tvoří důležitou součást Zprávy. Doposud sekretariátu neodpověděly běloruská, bulharská, slovenská, srbská, ukrajinská a vietnamská menšina. Dále konstatoval, že za romskou a slovenskou menšinu sekretariát obdržel podklady pouze od jednoho zástupce. Oslovil zástupce menšin, aby podklady co nejdříve zaslali na sekretariát Rady. Pozitivní skutečností je, že své odpovědi již zaslali všechna ministerstva, a kompletní jsou i podklady od samospráv. Konstatoval, že vláda zprávu schválí i v případě, že v ní budou materiály za některé menšiny chybět.

- **Čtvrté stanovisko Poradního výboru Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin Rady Evropy ohledně České republiky**

M. Pospíšil informoval o dokumentu, který dne 10. února t.r. sekretariát Rady obdržel ze Stálé mise ČR v Radě Evropy. Jde o text Stanoviska, přijatého Poradním výborem dne

16. listopadu 2015. Na toto stanovisko má Česká republika podle Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin právo reagovat komentářem. Musí tak učinit do 8. června 2016. Text komentáře schvaluje vláda a z toho vyplývá, že nejpozději do poloviny května musí sekretariát Rady připravit na základě podkladů resortů materiál do vlády. Text stanoviska byl pracovně přeložen do češtiny a na jednání Rady byl rozdán v anglické i české verzi. Sekretariát Rady žádá příslušné resorty, aby odpovídající podklady ke Komentáři zaslaly ke zpracování nejpozději do 22. dubna t.r., nejlépe však během března t.r. Zástupci menšin se k textu mohou také vyjádřit.

E. Delong dále v bodu Různé vyjádřil obavu z připravované reformy financování regionálního školství, která by mohla nepříznivě ovlivnit optimalizované polské menšinové školství. J. Fidrmuc přislíbil ověření faktů na ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a podání informace na příštím jednání Rady. Reforma regionálního školství by naopak měla umožnit, aby byly finančně zabezpečeny i takové školy, které mají menší počet žáků.

R. Petráš informoval o nově vydaných publikacích Právnické fakulty UK v Praze vztahujících se k otázkám postavení menšin (Kreisslová – Novotný: Kulturní život německé menšiny v České republice; Acta Universitatis Carolinae – Iuridica 4/2015). Projekt Národní kulturní identita (NAKI) ministerstva kultury bohužel již nebyl prodloužen.

V. Skalský informoval o systému vyhodnocování žádostí o granty v zahraničí, kde existuje jiný způsob odstraňování formálních nedostatků žádostí (např. překlepů apod.). Bylo by vhodné, aby žadatelé měli možnost formální nedostatky do pěti dnů odstranit. V. Appl odpověděl za ministerstvo kultury v tom smyslu, že žadatelé mají dostatek času na vyplnění žádostí a ministerstvo dokonce pořádalo několik školení, jak se příslušné žádosti mají vyplňovat. Apeloval na žadatele, aby nevyplňovali žádosti na poslední chvíli.

J. Dienstbier následně jednání Rady ukončil.

Příští jednání Rady se bude konat dne 26. dubna 2016 v 10:00 hod.

Mgr. Jiří Dienstbier v.r.
předseda Rady vlády pro národnostní menšiny

Zpracovali R. Weinerová a M. Pospíšil